EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 20.6.2008
KOM(2008) 347 lopullinen

2008/0121 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Intian tasavallan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Intian tasavallan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen tekemisestä

(komission esittämät)

PERUSTELUT

1 Ehdotuksen tausta

Ehdotuksen perusteet ja tavoitteet

Neuvosto antoi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ns. open skies -asioissa antamien tuomioiden jälkeen 5. kesäkuuta 2003 komissiolle valtuudet aloittaa kolmansien maiden kanssa neuvottelut voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla[1] (”horisontaaliset valtuudet”). Sopimusten tarkoituksena on antaa kaikille EU:n lentoliikenteen harjoittajille syrjimätön pääsy yhteisön ja kolmansien maiden välisille lentoreiteille sekä saattaa jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kahdenväliset lentoliikennesopimukset yhteisön oikeuden mukaisiksi.

Yleinen tausta

Jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisiä kansainvälisiä lentoliikennesuhteita on yleensä säännelty jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kahdenvälisillä lentoliikennesopimuksilla, tällaisten sopimusten liitteillä ja muilla kahdenvälisillä ja monenvälisillä järjestelyillä.

Jäsenvaltioiden tekemiin kahdenvälisiin lentoliikennesopimuksiin sisältyvät perinteiset nimeämislausekkeet ovat yhteisön oikeuden vastaisia. Ne antavat kolmannelle maalle mahdollisuuden evätä tai peruuttaa kokonaan tai tilapäisesti liikennöintiluvat tai muut luvat sellaiselta lentoliikenteen harjoittajalta, jonka jokin jäsenvaltio on nimennyt, mutta joka ei ole kyseisen jäsenvaltion tai sen kansalaisten omistuksessa ja tosiasiallisessa määräysvallassa. Tämän on katsottu syrjivän sellaisia yhteisön lentoliikenteen harjoittajia, jotka ovat sijoittautuneet jonkin jäsenvaltion alueelle, mutta jotka ovat jonkin toisen jäsenvaltion kansalaisten omistuksessa tai määräysvallassa. Tämä on vastoin perustamissopimuksen 43 artiklaa, jossa sijoittautumisvapauttaan käyttäneille jäsenvaltioiden kansalaisille taataan sijoittautumisvaltiossa sama kohtelu kuin kyseisen jäsenvaltion kansalaisille.

Myös esimerkiksi pakolliset kaupalliset sopimukset lentoyhtiöiden välillä ovat kysymyksiä, joissa yhteisön oikeuden noudattaminen olisi varmistettava tarkistamalla tai täydentämällä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisten lentoliikennesopimusten voimassa olevia määräyksiä.

Voimassa olevat aiemmat säännökset

Sopimuksen määräykset korvaavat jäsenvaltioiden ja Intian välisten 26 kahdenvälisen lentoliikennesopimuksen voimassa olevat määräykset tai täydentävät niitä.

Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin tavoitteisiin

Sopimus edistää yhteisön ulkoisen ilmailupolitiikan perustavoitetta saattamalla voimassa olevat kahdenväliset lentoliikennesopimukset yhteisön oikeuden mukaisiksi.

---

[1] Neuvoston päätös 11323/03, tehty 5. kesäkuuta 2003 (luottamuksellinen asiakirja).

2 Kuulemiset ja vaikutusten arviointi

Intressitahojen kuuleminen

Kuulemismenettely, tärkeimmät kohderyhmät ja yleiskuvaus vastaajista

Sekä jäsenvaltioita että toimialaa on kuultu neuvottelujen aikana.

Tiivistelmä vastauksista ja siitä, miten ne on otettu huomioon

Jäsenvaltioiden ja toimialan esittämät huomautukset on otettu huomioon.

3 Ehdotukseen liittyvät oikeudelliset näkökohdat

Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus

”Horisontaalisista valtuuksista” tehdyn neuvoston päätöksen liitteessä esitetään neuvotteluissa noudatettavat menettelyt ja neuvotteluohjeet. Komissio on näiden menettelyjen ja ohjeiden mukaisesti neuvotellut Intian tasavallan hallituksen kanssa sopimuksen, jolla korvataan tietyt jäsenvaltioiden ja Intian voimassa olevien kahdenvälisten lentoliikennesopimusten määräykset. Sopimuksen 2 artiklalla korvataan perinteiset nimeämislausekkeet yhteisön nimeämislausekkeella, minkä ansiosta kaikki yhteisön lentoliikenteen harjoittajat voivat hyödyntää sijoittautumisoikeutta. Sopimuksen 4 artiklalla saatetaan kahdenvälisiin sopimuksiin sisältyvät kilpailua rajoittavat määräykset (lentoyhtiöiden väliset pakolliset kaupalliset sopimukset) EU:n kilpailulainsäädännön mukaisiksi.

Intian tasavallan hallituksen kanssa käydyissä sopimusneuvotteluissa korostettiin sitä, että sopimus ei vaikuta liikenneoikeuksien määrään tai jakautumiseen. Tätä varten muotoiltiin kirje, joka Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden on määrä lähettää Intialle horisontaalisen sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Kirje, jonka jäsenvaltiot hyväksyivät erityiskomiteassa, lähetetään neuvostolle tämän ehdotuksen ohessa.

Oikeusperusta

EY:n perustamissopimuksen 80 artiklan 2 kohta ja 300 artiklan 2 kohta.

Toissijaisuusperiaate

Ehdotus perustuu täysin neuvoston myöntämiin ”horisontaalisiin valtuuksiin” ottaen huomioon yhteisön oikeuden ja kahdenvälisten lentoliikennesopimusten soveltamisalaan kuuluvat asiat.

Suhteellisuusperiaate

Sopimuksella muutetaan tai täydennetään kahdenvälisten lentoliikennesopimusten määräyksiä ainoastaan siltä osin kuin on tarpeen yhteisön oikeuden noudattamiseksi.

Sääntelytavan valinta

Yhteisön ja Intian tasavallan hallituksen välinen sopimus on tehokkain keino saattaa kaikki jäsenvaltioiden ja Intian voimassa olevat kahdenväliset lentoliikennesopimukset

yhteisön oikeuden mukaisiksi.

4 Talousarviovaikutukset

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia yhteisön talousarvioon.

5 Lisätiedot

Yksinkertaistaminen

Ehdotuksella yksinkertaistetaan lainsäädäntöä.

Jäsenvaltioiden ja Intian tasavallan kahdenvälisten lentoliikennesopimusten asiaa koskevat määräykset korvataan tai niitä täydennetään yhden yhteisön sopimuksen määräyksillä.

Ehdotuksen yksityiskohtainen kuvaus

Kansainvälisten sopimusten allekirjoittamista ja tekemistä koskevan vakiomenettelyn mukaisesti neuvostoa pyydetään hyväksymään liitteenä olevat ehdotukset päätöksiksi Euroopan yhteisön ja Intian tasavallan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta sekä sopimuksen tekemisestä.

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Intian tasavallan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 80 artiklan 2 kohdan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto valtuutti 5 päivänä kesäkuuta 2003 komission aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla.

(2) Komissio on neuvotellut yhteisön puolesta Intian tasavallan hallituksen kanssa sopimuksen tietyistä lentoliikenteen näkökohdista. Näissä neuvotteluissa se on noudattanut menettelyjä ja ohjeita, jotka on esitetty komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla tehdyn neuvoston päätöksen liitteessä.

(3) Komission neuvottelema sopimus olisi allekirjoitettava, ja sitä olisi sovellettava väliaikaisesti edellyttäen, että sopimus lopullisesti tehdään myöhemmin,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään yhteisön puolesta Euroopan yhteisön ja Intian tasavallan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen allekirjoittaminen edellyttäen, että sopimus tehdään.

Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään yksi tai useampi henkilö, jolla on valtuudet allekirjoittaa sopimus yhteisön puolesta edellyttäen, että sopimus tehdään.

3 artikla

Sopimusta sovelletaan sen voimaantuloon saakka väliaikaisesti sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisestä päivästä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tätä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen[2].

4 artikla

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan antamaan sopimuksen 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

[2] Neuvoston pääsihteeristö julkaisee Euroopan unionin virallisessa lehdessä päivämäärän, josta alkaen sopimusta sovelletaan väliaikaisesti.

2008/0121 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Intian tasavallan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen tekemisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 80 artiklan 2 kohdan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen ja 300 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[3],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[4],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto valtuutti 5 päivänä kesäkuuta 2003 komission aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla.

(2) Komissio on neuvotellut yhteisön puolesta Intian tasavallan hallituksen kanssa sopimuksen tietyistä lentoliikenteen näkökohdista. Näissä neuvotteluissa se on noudattanut menettelyjä ja ohjeita, jotka on esitetty komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla tehdyn neuvoston päätöksen liitteessä.

(3) Sopimus allekirjoitettiin yhteisön puolesta […kuun … päivänä …] tehdyn neuvoston päätöksen …/…/EY[5] mukaisesti [… päivänä …kuuta …] edellyttäen, että sopimus tehtäisiin myöhemmin.

(4) Sopimus olisi hyväksyttävä,

---

3 EUVL C […], […], s. […].
4 EUVL C […], […], s. […].
5 EUVL C […], […], s. […].

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

1. Hyväksytään yhteisön puolesta Euroopan yhteisön ja Intian tasavallan hallituksen välinen sopimus tietyistä lentoliikenteen näkökohdista.

2. Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään yksi tai useampi henkilö, jolla on valtuudet antaa sopimuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

Euroopan yhteisön ja Intian tasavallan hallituksen

SOPIMUS

tietyistä lentoliikenteen näkökohdista

EUROOPAN YHTEISÖ

ja

INTIAN TASAVALTA,

(jäljempänä ’sopimuspuolet’), jotka

TOTEAVAT, että useiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Intian tasavallan välillä on tehty kahdenvälisiä lentoliikennesopimuksia, joihin sisältyy Euroopan yhteisön oikeuden vastaisia määräyksiä,

TOTEAVAT, että Euroopan yhteisöllä on yksinomainen toimivalta useiden sellaisten näkökohtien osalta, jotka voivat sisältyä Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kahdenvälisiin lentoliikennesopimuksiin,

TOTEAVAT, että johonkin jäsenvaltioon sijoittautuneilla yhteisön lentoliikenteen harjoittajilla on Euroopan yhteisön oikeuden nojalla oikeus syrjimättömään pääsyyn Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisille lentoreiteille,

OTTAVAT HUOMIOON, että Euroopan yhteisön ja tiettyjen kolmansien maiden välillä on tehty sopimuksia, joiden mukaan näiden kolmansien maiden kansalaiset voivat olla omistajina lentoyhtiöissä, joilla on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukainen toimilupa,

TUNNUSTAVAT, että Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Intian tasavallan kahdenvälisten lentoliikennesopimusten eräät määräykset on saatettava Euroopan yhteisön oikeuden mukaisiksi, jotta Euroopan yhteisön ja Intian tasavallan väliselle lentoliikenteelle voidaan luoda vankka oikeusperusta ja liikenteen jatkuvuus voidaan taata,

TOTEAVAT, etteivät lentoliikenteen harjoittajat Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisesti periaatteessa saa tehdä sopimuksia, jotka voivat vaikuttaa Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja joiden tavoitteena tai seurauksena on kilpailun estäminen, rajoittaminen tai vääristäminen,

TUNNUSTAVAT, että Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Intian tasavallan välillä tehtyjen kahdenvälisten lentoliikennesopimusten määräykset, joissa i) vaaditaan tai suositaan sellaisten yritysten välisten sopimusten tekemistä, sellaisia yritysten yhteenliittymien päätöksiä tai sellaisia yhteisiä toimintatapoja, jotka estävät, vääristävät tai rajoittavat lentoliikenteen harjoittajien välistä kilpailua merkittävillä reiteillä, ii) vahvistetaan tällaisten sopimusten, päätösten tai toimintatapojen vaikutuksia, tai iii) annetaan lentoliikenteen harjoittajille tai muille yksityisille talouden toimijoille valta toteuttaa toimenpiteitä, jotka estävät, vääristävät tai rajoittavat lentoliikenteen harjoittajien välistä kilpailua asianomaisilla reiteillä, saattavat tehdä yrityksiin sovellettavista kilpailusäännöistä tehottomia,

TUNNUSTAVAT, että jos jäsenvaltio on nimennyt lentoliikenteen harjoittajan, jonka lakisääteisestä turvallisuusvalvonnasta vastaa jokin toinen jäsenvaltio, lentoliikenteen harjoittajan nimenneen jäsenvaltion ja Intian tasavallan välisen sopimuksen turvallisuusmääräysten nojalla Intian tasavallalle kuuluvia oikeuksia sovelletaan myös suhteessa kyseiseen toiseen jäsenvaltioon,

TOTEAVAT, että liitteessä 1 luetellut kahdenväliset lentoliikennesopimukset perustuvat yleiseen periaatteeseen, jonka mukaan sopimuspuolten nimeämillä lentoliikenteen harjoittajilla on oikeudenmukaiset ja tasavertaiset mahdollisuudet tarjota sovittuja lentoliikennepalveluja tietyillä reiteillä,

TOTEAVAT, että tämän sopimuksen tarkoituksena ei ole lisätä Euroopan yhteisön ja Intian tasavallan välisen lentoliikenteen kokonaismäärää tai vaikuttaa yhteisön lentoliikenteen harjoittajien ja Intian tasavallan lentoliikenteen harjoittajien väliseen tasapainoon eikä neuvotella muutoksia voimassa olevien kahdenvälisten lentoliikennesopimusten liikenneoikeuksia koskeviin määräyksiin,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 ARTIKLA

Yleiset määräykset

1. Tässä sopimuksessa ’jäsenvaltioilla’ tarkoitetaan Euroopan yhteisön jäsenvaltioita.

2. Kun jossain liitteessä 1 mainitussa sopimuksessa viitataan kyseisen sopimuksen osapuolena olevan jäsenvaltion kansalaisiin, tämän on katsottava viittaavan Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden kansalaisiin.

3. Kun jossain liitteessä 1 mainitussa sopimuksessa viitataan kyseisen sopimuksen osapuolena olevan jäsenvaltion lentoliikenteen harjoittajiin tai lentoyhtiöihin, tämän on katsottava viittaavan kyseisen jäsenvaltion nimeämiin lentoliikenteen harjoittajiin tai lentoyhtiöihin.

4. Liikenneoikeuksia myönnetään edelleen kahdenvälisten sopimusten mukaisesti.

2 ARTIKLA

Jäsenvaltion tekemä nimeäminen

1. Tämän artiklan 2 kohdan määräykset syrjäyttävät liitteessä 2 olevassa a kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavat määräykset, jotka koskevat kyseisen jäsenvaltion tekemää lentoliikenteen harjoittajan nimeämistä ja Intian tasavallan lentoliikenteen harjoittajalle myöntämiä liikennöintilupia ja muita lupia, ja tämän artiklan 3 kohdan määräykset syrjäyttävät liitteessä 2 olevassa b kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavat määräykset, jotka koskevat lentoliikenteen harjoittajan liikennöintilupien tai muiden lupien epäämistä, peruuttamista, tilapäistä peruuttamista tai rajoittamista.

2. Saatuaan ilmoituksen jäsenvaltion tekemästä nimeämisestä Intian tasavallan on myönnettävä asianmukaiset liikennöintiluvat ja muut luvat mahdollisimman pienellä menettelyihin liittyvällä viiveellä edellyttäen, että

   i. lentoliikenteen harjoittaja on sijoittautunut nimeävän jäsenvaltion alueelle Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti ja sillä on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukainen voimassa oleva liikennelupa;

   ii. lentoliikenteen harjoittaja on ansiolentoluvan myöntämisestä vastaavan jäsenvaltion jatkuvan ja tehokkaan lakisääteisen valvonnan alainen ja asianomainen ilmailuviranomainen on mainittu selvästi nimeämisessä; ja

   iii. lentoliikenteen harjoittaja on pysyvästi jäsenvaltioiden ja/tai jäsenvaltioiden kansalaisten tai muiden liitteessä 3 lueteltujen valtioiden ja/tai niiden kansalaisten omistuksessa joko suoraan tai osake-enemmistön kautta ja on jatkuvasti näiden valtioiden ja/tai niiden kansalaisten tosiasiallisessa määräysvallassa.

3. Intian tasavalta voi evätä tai peruuttaa kokonaan tai tilapäisesti jäsenvaltion nimeämän lentoliikenteen harjoittajan liikennöintiluvat tai muut luvat tai rajoittaa niiden käyttöä, jos

   i. lentoliikenteen harjoittaja ei ole sijoittautunut nimeävän jäsenvaltion alueelle Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti tai sillä ei ole Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaista voimassa olevaa liikennelupaa;

   ii. lentoliikenteen harjoittaja ei ole ansiolentoluvan myöntämisestä vastaavan jäsenvaltion jatkuvan ja tehokkaan lakisääteisen valvonnan alainen tai asianomaista ilmailuviranomaista ei ole mainittu selvästi nimeämisessä;

   iii. lentoliikenteen harjoittaja ei ole jäsenvaltioiden ja/tai jäsenvaltioiden kansalaisten ja/tai muiden liitteessä 3 lueteltujen valtioiden ja/tai niiden kansalaisten omistuksessa tai tosiasiallisessa määräysvallassa joko suoraan tai osake-enemmistön kautta;

   iv. lentoliikenteen harjoittajalla on jo liikennöintilupa Intian tasavallan ja jonkin toisen jäsenvaltion kahdenvälisen sopimuksen nojalla, ja Intian tasavalta voi osoittaa, että käyttämällä tämän sopimuksen mukaisia liikenneoikeuksiaan reitillä, johon sisältyy jokin paikka kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa, lentoliikenteen harjoittaja kiertäisi mainitussa toisessa sopimuksessa määrättyjä liikenneoikeuksiin kohdistuvia rajoituksia; tai

   v. lentoliikenteen harjoittajalla on sellaisen jäsenvaltion myöntämä ansiolentolupa, jonka kanssa Intian tasavalta ei ole tehnyt kahdenvälistä lentoliikennesopimusta, ja kyseinen jäsenvaltio on evännyt liikenneoikeudet Intian tasavaltaan.

Intian tasavalta ei saa tämän kohdan mukaisia oikeuksia käyttäessään harjoittaa kansallisuuteen perustuvaa syrjintää Euroopan yhteisön lentoliikenteen harjoittajien välillä.

3 ARTIKLA

Turvallisuus

1. Tämän artiklan 2 kohdan määräyksillä täydennetään vastaavia liitteessä 2 olevassa c kohdassa lueteltuja artikloja.

2. Jos jäsenvaltio on nimennyt lentoliikenteen harjoittajan, jonka lakisääteisestä valvonnasta vastaa jokin toinen jäsenvaltio, lentoliikenteen harjoittajan nimenneen jäsenvaltion ja Intian tasavallan välisen sopimuksen turvallisuusmääräysten nojalla Intian tasavallalle kuuluvia oikeuksia sovelletaan myös turvallisuusvaatimusten hyväksymiseen, noudattamiseen tai ylläpitämiseen kyseisen toisen jäsenvaltion toimesta sekä kyseisen lentoliikenteen harjoittajan liikenneluvan myöntämiseen.

4 ARTIKLA

Yhteensopivuus kilpailusääntöjen kanssa

1. Mikään liitteessä 1 luetelluissa sopimuksissa ei mahdollisista päinvastaisista määräyksistä huolimatta saa i) suosia sellaisia yritysten välillä tehtäviä sopimuksia, sellaisia yritysten yhteenliittymien päätöksiä tai sellaisia yhteisiä toimintatapoja, jotka estävät, vääristävät tai rajoittavat kilpailua, ii) vahvistaa tällaisten sopimusten, päätösten tai toimintatapojen vaikutuksia, tai iii) antaa yksityisille talouden toimijoille valtaa toimenpiteisiin, joilla estetään, vääristetään tai rajoitetaan kilpailua.

2. Liitteessä 1 lueteltujen sopimusten määräyksiä ei sovelleta, jos ne ovat ristiriidassa tämän artiklan 1 kohdan kanssa.

5 ARTIKLA

Sopimuksen liitteet

Tämän sopimuksen liitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

6 ARTIKLA

Arviointi, tarkistaminen tai muuttaminen

Sopimuspuolet voivat milloin tahansa yhteisellä hyväksynnällä arvioida, tarkistaa tai muuttaa tätä sopimusta.

7 ARTIKLA

Voimaantulo ja väliaikainen soveltaminen

1. Tämä sopimus tulee voimaan päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet kirjallisesti toisilleen, että sopimuksen voimaan saattamisen edellyttämät sisäiset menettelyt on saatettu päätökseen.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, sopimuspuolet sopivat soveltavansa sopimusta väliaikaisesti sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisestä päivästä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tätä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen.

3. Jäsenvaltioiden ja Intian tasavallan väliset sopimukset ja muut järjestelyt, jotka eivät vielä ole tulleet voimaan tämän sopimuksen allekirjoituspäivänä ja joita ei sovelleta väliaikaisesti, luetellaan liitteessä I olevassa b kohdassa. Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin tällaisiin sopimuksiin ja järjestelyihin, kun ne tulevat voimaan tai kun niitä sovelletaan väliaikaisesti.

8 ARTIKLA

Voimassaolon päättyminen

1. Jos jokin liitteessä 1 mainittu sopimus irtisanotaan, kaikkien tämän sopimuksen määräysten, jotka liittyvät kyseiseen liitteessä 1 mainittuun sopimukseen, voimassaolo päättyy samaan aikaan.

2. Jos kaikki liitteessä 1 mainitut sopimukset irtisanotaan, tämän sopimuksen voimassaolo päättyy samaan aikaan.

TÄMÄN VAKUUDEKSI alla mainitut asianmukaisesti valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tämä sopimus on tehty […]ssa […] päivänä […]kuuta […] kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron ja hindin kielellä.

EUROOPAN YHTEISÖN PUOLESTA: INTIAN TASAVALLAN PUOLESTA:

LIITE 1

Luettelo tämän sopimuksen 1 artiklassa tarkoitetuista sopimuksista

a) Intian hallituksen ja Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden väliset lentoliikennesopimukset, jotka on tehty, allekirjoitettu ja/tai joita sovelletaan väliaikaisesti tämän sopimuksen allekirjoituspäivänä

– **Itävallan liittohallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty New Delhissä 26 päivänä lokakuuta 1989,

sellaisena kuin se on muutettuna Wienissä 17 päivänä kesäkuuta 1997 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Itävalta-yhteisymmärryspöytäkirja’,

sellaisena kuin se on muutettuna Wienissä 27 päivänä tammikuuta 2000 tehdyllä täydentävällä yhteisymmärryspöytäkirjalla,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna New Delhissä 23 päivänä maaliskuuta 2001 tehdyllä yhteisesti hyväksytyllä pöytäkirjamerkinnällä;

– **Belgian kuningaskunnan hallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 6 päivänä huhtikuuta 1967, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Belgia-sopimus’,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Brysselissä 18 päivänä toukokuuta 2005 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Belgia-yhteisymmärryspöytäkirja’;

– **Bulgarian tasavallan hallituksen ja Intian tasavallan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 16 päivänä kesäkuuta 1992, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Bulgaria-sopimus’;

– **Kyproksen tasavallan hallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu Nicosiassa 18 päivänä joulukuuta 2000, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Kypros-sopimus’,

– **Tšekin tasavallan hallituksen ja Intian tasavallan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu Delhissä 16 päivänä lokakuuta 1997, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Tšekki-sopimus’;

– **Tanskan kuningaskunnan hallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 19 päivänä joulukuuta 1995, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Tanska-sopimus’,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna New Delhissä 30 päivänä marraskuuta 2006 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Tanska-yhteisymmärryspöytäkirja’;

– **Suomen tasavallan hallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 18 päivänä heinäkuuta 1995, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Suomi-sopimus’,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna New Delhissä 18 päivänä toukokuuta 2006 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Suomi-yhteisymmärryspöytäkirja’;

– **Ranskan tasavallan hallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 16 päivänä heinäkuuta 1947, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Ranska-sopimus’,

sellaisena kuin se on muutettuna New Delhissä 20 päivänä toukokuuta 1960 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla,

sellaisena kuin se on muutettuna New Delhissä 26 päivänä marraskuuta 1997 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Pariisissa 23 päivänä helmikuuta 2005 tehdyllä neuvottelumuistiolla;

– **Saksan liittotasavallan ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 31 päivänä toukokuuta 1963, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Saksa-sopimus’,

sellaisena kuin se on muutettuna Bonnissa 20 päivänä lokakuuta 1989 tehdyllä yhteisesti hyväksytyllä pöytäkirjamerkinnällä,

sellaisena kuin se on muutettuna New Delhissä 10 päivänä toukokuuta 1994 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla,

sellaisena kuin se on muutettuna Berliinissä 6 päivänä helmikuuta 2001 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna New Delhissä 25 päivänä toukokuuta 2005 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Saksa-yhteisymmärryspöytäkirja’;

– **Unkarin kansantasavallan hallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 23 päivänä helmikuuta 1966, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Unkari-sopimus’;

– **Italian hallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu Roomassa 16 päivänä heinäkuuta 1959, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Italia-sopimus’,

sellaisena kuin se on muutettuna New Delhissä 27 päivänä kesäkuuta 1986 tehdyllä yhteisesti hyväksytyllä pöytäkirjamerkinnällä;

sellaisena kuin se on muutettuna New Delhissä 22 päivänä huhtikuuta 2002 tehdyllä yhteisesti hyväksytyllä pöytäkirjamerkinnällä,

sellaisena kuin se on muutettuna Roomassa 4 päivänä helmikuuta 2003 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna New Delhissä 15 päivänä helmikuuta 2006 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Italia-yhteisymmärryspöytäkirja’;

– **Latvian tasavallan hallituksen ja Intian tasavallan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 20 päivänä lokakuuta 1997, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Latvia-sopimus’;

– **Liettuan tasavallan hallituksen ja Intian tasavallan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 20 päivänä helmikuuta 2001, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Liettua-sopimus’;

– **Luxemburgin suurherttuakunnan hallituksen ja Intian tasavallan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 8 päivänä tammikuuta 2001, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Luxemburg-sopimus’;

– **Maltan tasavallan hallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu Maltassa 5 päivänä lokakuuta 1998, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Malta-sopimus’;

– **Alankomaiden hallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 24 päivänä toukokuuta 1951, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Alankomaat-sopimus’,

sellaisena kuin se on muutettuna New Delhissä 10 päivänä tammikuuta 1992 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Haagissa 17 päivänä toukokuuta 2005 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Alankomaat-yhteisymmärryspöytäkirja’;

– **Puolan kansantasavallan hallituksen ja Intian tasavallan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 25 päivänä tammikuuta 1977, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Puola-sopimus’,

sellaisena kuin se on muutettuna New Delhissä 30 päivänä syyskuuta 2003 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 20 päivänä huhtikuuta 2006 ja 22 päivänä elokuuta 2006 päivätyllä noottienvaihdolla;

– **Portugalin tasavallan hallituksen ja Intian tasavallan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 6 päivänä helmikuuta 1997, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Portugali-sopimus’;

– **Romanian hallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty New Delhissä 4 päivänä joulukuuta 1993, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Romania-sopimus’;

– **Slovakian tasavallan hallituksen ja Intian hallituksen** välinen sopimus säännöllisestä lentoliikenteestä, allekirjoitettu Bratislavassa 9 päivänä lokakuuta 1996, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia-Slovakia-sopimus’;

– **Slovenian tasavallan hallituksen ja Intian hallituksen** välinen sopimus säännöllisestä lentoliikenteestä, allekirjoitettu New Delhissä 16 päivänä helmikuuta 2004, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Slovenia-sopimus’;

– **Espanjan hallituksen ja Intian tasavallan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 10 päivänä huhtikuuta 1987, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Espanja-sopimus’,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna New Delhissä 8 päivänä marraskuuta 2006 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Espanja-yhteisymmärryspöytäkirja’;

– **Ruotsin kuningaskunnan hallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 19 päivänä joulukuuta 1995, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Ruotsi-sopimus’,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna New Delhissä 30 päivänä marraskuuta 2006 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Ruotsi-yhteisymmärryspöytäkirja’;

– **Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu New Delhissä 1 päivänä joulukuuta 1951, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Yhdistynyt kuningaskunta-sopimus’,

sellaisena kuin se on muutettuna New Delhissä 22 päivänä huhtikuuta 2002 tehdyllä yhteisesti hyväksytyllä pöytäkirjamerkinnällä,

sellaisena kuin se on muutettuna Lontoossa 21 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyllä hyväksytyllä pöytäkirjalla,

sellaisena kuin se on muutettuna Lontoossa 17 päivänä syyskuuta 2004 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla,

sellaisena kuin se on muutettuna New Delhissä 13 päivänä huhtikuuta 2005 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Lontoossa 26 päivänä elokuuta 2005 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla, jäljempänä ’Intia–Yhdistynyt kuningaskunta-yhteisymmärryspöytäkirja’;

b) Intian hallituksen ja Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden välillä parafoidut tai allekirjoitetut lentoliikennesopimukset ja muut järjestelyt, jotka eivät ole vielä tulleet voimaan ja joita ei sovelleta väliaikaisesti tämän sopimuksen allekirjoituspäivänä

– **Helleenien tasavallan hallituksen ja Intian tasavallan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, parafoitu Ateenassa 23 päivänä lokakuuta 1997, jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Kreikka-sopimus’,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Ateenassa 30 päivänä maaliskuuta 2007 tehdyllä yhteisesti hyväksytyllä pöytäkirjalla;

– **Irlannin hallituksen ja Intian hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu [*paikka*] [*aika*], jäljempänä liitteessä 2 ’Intia–Irlanti-sopimus’.

LIITE 2

Luettelo liitteessä 1 lueteltujen sopimusten artikloista, joihin viitataan tämän sopimuksen 2–5 artiklassa

a) Jäsenvaltion tekemä nimeäminen:

– Intia–Itävalta-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Belgia-sopimuksen 3 artiklan 1–5 kappale

– Intia–Bulgaria-sopimuksen III artikla

– Intia–Kypros-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Tšekki-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Tanska-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Suomi-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Ranska-sopimuksen 2 artikla

– Intia–Saksa-yhteisymmärryspöytäkirjan 3 artiklan i kappale

– Intia–Kreikka-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Unkari-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Irlanti-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Italia-yhteisymmärryspöytäkirjan 4.1 artikla

– Intia–Latvia-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Liettua-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Luxemburg-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Alankomaat-sopimuksen 2 artikla

– Intia–Puola-sopimuksen IV artikla

– Intia–Portugali-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Romania-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Slovakia-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Slovenia-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Espanja-yhteisymmärryspöytäkirjan 2.5 artiklan i kappale

– Intia–Ruotsi-sopimuksen 3 artikla

– Intia–Yhdistynyt kuningaskunta-yhteisymmärryspöytäkirjan liitteessä B oleva 4 artikla

b) Liikennöintilupien tai muiden lupien epääminen, peruuttaminen kokonaan tai tilapäisesti tai rajoittaminen:

– Intia–Itävalta-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Belgia-sopimuksen 3 artiklan 6 kappale

– Intia–Bulgaria-sopimuksen IV artikla

– Intia–Kypros-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Tšekki-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Tanska-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Suomi-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Ranska-sopimuksen 9 artikla

– Intia–Saksa-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Kreikka-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Unkari-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Irlanti-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Italia-sopimuksen 4 artiklan 4–6 kappale

– Intia–Latvia-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Liettua-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Luxemburg-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Malta-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Alankomaat-sopimuksen 8 artikla

– Intia–Puola-sopimuksen V artikla

– Intia–Portugali-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Romania-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Slovakia-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Slovenia-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Espanja-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Ruotsi-sopimuksen 4 artikla

– Intia–Yhdistynyt kuningaskunta-yhteisymmärryspöytäkirjan liitteessä B oleva 5 artikla

c) Turvallisuus:

– Intia–Tanska-yhteisymmärryspöytäkirjan lisäys B

– Intia–Suomi-yhteisymmärryspöytäkirjan lisäys H

– Intia–Kreikka-sopimuksen lisäys C

– Intia–Espanja-yhteisymmärryspöytäkirjan 2.5 artiklan iv kappale

– Intia–Ruotsi-yhteisymmärryspöytäkirjan lisäys B

– Intia–Yhdistynyt kuningaskunta-yhteisymmärryspöytäkirjan liitteessä B oleva 7 artikla

LIITE 3

Luettelo tämän sopimuksen 2 artiklassa tarkoitetuista muista valtioista

a) **Islannin tasavalta** (Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla)

b) **Liechtensteinin ruhtinaskunta** (Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla)

c) **Norjan kuningaskunta** (Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla)

d) **Sveitsin valaliitto** (Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen lentoliikennesopimuksen nojalla).

LIITE

Kirje Euroopan yhteisöltä ja sen jäsenvaltioilta Intialle

Arvoisa …

Euroopan yhteisön ja Intian tasavallan allekirjoitettua … päivänä …kuuta …. sopimuksen tietyistä lentoliikenteen näkökohdista (’horisontaalinen sopimus’) vahvistamme seuraavaa:

1. *Horisontaalinen sopimus ei lisää lentoliikenneoikeuksien kokonaismäärää Euroopan yhteisön ja Intian välillä tai yksittäisten jäsenvaltioiden ja Intian välillä tai vaikuta voimassa olevien kahdenvälisten lentoliikennesopimusten mukaiseen liikenneoikeuksien jakoon yhteisön lentoliikenteen harjoittajien ja Intian lentoliikenteen harjoittajien välillä.*

2. *Horisontaalisen sopimuksen 2 artiklan 3 kohdan iv alakohdan määräyksillä on siten määrä varmistaa, että yhteisön lentoliikenteen harjoittajat eivät kierrä olemassa olevia liikenneoikeuksien rajoituksia horisontaalisen sopimuksen määräysten varjolla.*

3. *Jos jompikumpi osapuoli katsoo näistä takeista huolimatta, että horisontaalinen sopimus on aiheuttanut tai aiheuttaa ennakoimattomia kielteisiä vaikutuksia, se voi vedota horisontaalisen sopimuksen 6 artiklassa vahvistettuihin menettelyihin.*

4. *Tällaisessa tapauksessa Intia sekä Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot harkitsevat kahdenvälisten suhteidensa puitteissa ennakoimattomien kielteisten seurausten korvaamista pyyntöjen perusteella tasavertaisten mahdollisuuksien ja molemminpuolisen edun periaatteiden pohjalta*.